

IN MEMORIAM

Prof.dr. Marco de Vries

Op 26 mei 2009 overleed prof.dr. Marco de Vries, patholoog, 82 jaar oud. Hij studeerde geneeskunde in Leiden, promoveerde aldaar, en deed bij TNO medisch-biologisch onderzoek naar orgaantransplantatie, immunologie en experimentele behandeling van leukemie. In 1967 werd hij hoogleraar Pathologie aan de Erasmus Universiteit, Rotterdam. Van zijn hand verschenen minstens 80 publicaties. Zijn belangstelling verschoof naar zingevingaspecten in de geneeskunde. Hij zette in de roerige jaren zeventig intensieve socialevaardigheidstrainingen voor medisch stu-

denten op. In Esalen (VS) en aan The London Psychosynthesis Institute werd hij opgeleid tot gestalttherapeut. Hij doorliep ook een klassieke psychoanalyse. De nadruk in zijn onderwijs lag op menselijke groei, nodig om artsen humane zorg te laten geven. Beroemd werden de bijeenkomsten met lezingen van vernieuwende denkers uit de gezondheidszorg. Nog steeds herinneren artsen zich deze inspirerende bijeenkomsten uit hun studententijd. Een gevleugelde uitspraak van hem was dat geneeskunde zich teveel bezighield met ziekte en dood en te weinig met het leven.

In de jaren tachtig observeerde De Vries dat een transformatie in de richting van meer autonomie, zingeving en betekenisvolle, steunende sociale relaties vooraf leek te gaan aan spontane regressie van kanker. Vanuit deze optiek onderzocht hij in een fase II-onderzoek of tumorremming zou optreden tijdens of kort na psychotherapeutische begeleiding. In 1987 bezocht hij, op haar verzoek, de violiste Helen Dowling. Zij leed aan longkanker. Dit gesprek maakte op hem grote indruk en hij beloofde zichzelf haar naam aan een toekomstig instituut te geven. Een jaar later richtte hij met Michel Wysmans te Rotterdam het Helen Dowling Institute for Biopsychosocial Medicine

op, dat een bloeiend instituut werd met psychotherapie voor mensen met kanker en aids, veel internationale contacten, promoties, congressen, publicaties en proefschriften. Eind jaren negentig verliet De Vries het instituut als directeur en hoofd therapie.

Van aandacht voor biologische thema's maakte De Vries een ontwikkeling door naar psychosociale, existentiële en spirituele domeinen. Tot kort voor zijn dood bleef hij daarmee bezig, culminerend in het doorgeven van de eerste aäronitische priesterzegen van 'YHWH'. Hij trad daarmee als Joodse hoogleraar in de religieuze traditie van de Cohenitische familielijn, waaruit hij afkomstig was.

Door het werk van De Vries is de psycho-oncologie niet meer weg te denken uit de zorg voor mensen met kanker.

Rotterdam/Sint Nikolaasga, juni 2009

Adriaan Visser, psycholoog, van 1993 tot 2006 senior onderzoeker aan het Helen Dowling Institute

Hans Schilder, arts, promoveerde bij Marco de Vries op spontane regressie bij kanker, werkte van 1989 tot 1995 aan het Helen Dowling Institute

Citeer als: Ned Tijdschr Geneesk. 2009;153:B440